

První podlaží

Místnost 25

Karuselový pokoj

Karuselový pokoj vděčí za své pojmenování levému z obou velkých obrazů: ten znázorňuje dámský karusel, který Marie Terezie uspořádala v roce 1743 v Zimní jízdárně Hofburgu na oslavu znovunabytí Prahy ve Válce o rakouské dědictví.

Ve stejné Zimní jízdárně – dnešní Španělské jízdárně – se i v současnosti konají proslavená vystoupení lipicánů; rovněž Marie Terezie jede uprostřed obrazu před svými dvorními dámami na lipicánu. Po levé straně vidíte portrét císařovněna otce Karla VI. v nádherném španělském plášti.

Místnost 26

Ceremoniální sál

V Ceremoniálním sále se v době Marie Terezie odehrávaly menší ceremoniální oslavy u příležitosti křtů nebo sňatků. Série obrazů, jež zdobí tento prostor, znázorňuje svatební oslavy související se sňatkem nejstaršího syna a následníka Marie Terezie Josefa s bourbonskou princeznou Isabellou Parmskou. Do tohoto cyklu obrazů je zařazen snad nejnámější ze všech

portrétů panovnice, ten jí jako „první dámu Evropy“ zobrazuje v drahocenném oděvu z brabantské paličkované krajky. Největší ze zde vystavených obrazů úplně vlevo znázorňuje Isabellin svatební průvod s doprovodem devadesáti osmi kočárů, přičemž všechny přítomné hosty – veškerou evropskou vysokou aristokracii – je možno identifikovat podle rodinných erbů na kočárech.

Na pravé stěně je zobrazena dvorská tabule a pozdní večeře v okázalých sálech Hofburgu, na protilehlé straně je pak svatba v Augustiniánském kostele a operní serenáda ve Velkém sále Reduty v Hofburgu. Tyto obrazy jsou působivé především pro svou věrnost od detailů staveb, osob a jejich oblečení až po stolní náčiní. Na obraze u vchodu do následující místnosti možná objevíte ještě jeden mimořádný detail. Dítě, jež spatříte, je malý Mozart, který se svatebních oslav vůbec nezúčastnil, protože v roce 1760, kdy se sňatek odehrál, mu byly teprve čtyři roky a žil ještě v Salcburku.

Vytvoření této série obrazů trvalo několik let a Mozart se mezitím stal hudebníkem oslavovaným v celé Evropě, pročež byl dodatečně zvěčněn na tomto obraze.

Místnost 28

Modrý čínský salon

Modrý čínský salon byl vyzdoben začátkem 19. století současnými ručně malovanými tapetami z rýžového papíru, jež pocházejí ze století osmnáctého. Kráčíte zde po historicky mimořádné půdě, protože v této místnosti se odehrála jednání, jež vedla 11. listopadu 1918 k prohlášení posledního císaře Karla I. o tom, že se vzdává nároků na vládnutí. Den poté byla vyhlášena Rakouská republika, čímž byl zpečetěn konec déle než šest set let trvajícího panství Habsburků. Karel však abdikovat nechtěl, a nakonec musel se svou rodinou odejít do exilu. Zemřel 1922 ve svých teprve 35 letech na Madeíře; jeho choť Zita zemřela v roce 1989 a byla uložena jako poslední rakouská císařovna v císařské hrobce.

Místnost 29

Salon Vieux Laque dala Marie Terezie proměnit po náhlém skonu svého milovaného chotě Františka Štěpána v roce 1765 na pamětní místnost. Černě lakované desky pocházející z Pekingu byly zasazené do táflování z ořechového dřeva a opatřeny pozlacenými rámy. Po smrti Františka Štěpána Marie Terezie již nikdy neodložila vdovský šat. V císařovnině modlitební knížce se po její smrti našel lístek, na kterém si co nejpřesněji zaznamenávala šťastné chvíle svého manželství s přesností na počet hodin. Pro tuto pamětní místnost objednala také tři obrazy. Uprostřed vidíte Františka I. Štěpána, jak jej namaloval Pompeo Batoni, od stejného malíře pochází rovněž dvojportrét Josefa II. a jeho bratra Leopolda, jenž vznikl v roce 1769 v Římě. Na stole vpravo od Josefa je namalován exemplář Montesqieuova díla O duchu zákonů (L’esprit des lois), jednoho z nejvýznamnějších děl osvícenství. Myšlenky osvícenství postupovaly veškerým úsilím a reformami mladého císaře.

Místnost 30

Napoleonův pokoj připomíná císaře Francouzů, který zde, v někdejší ložnici Marie Terezie, pobýval během obou svých okupací Vídně v letech 1805 a 1809. Napoleonův sňatek s Marií Luisou, dcerou císaře Františka II./I., vnuka Marie Terezie, v roce 1810 měl zpečetit mír mezi oběma vladaři. Po Napoleonově pádu se Marie Luisa dočasně vrátila k vídeňskému dvoru. V průběhu Vídeňského kongresu v letech 1814 a 1815 jí nakonec přirklí Parmské vévodství, avšak s podmínkou, že svého syna, vévodu Zákupského (z Reichstadtu), Orlíka, zanechá ve Vídni. Malý „princ Frantik“, jak mu přezdívali u dvora, měl jako Napoleonův syn zůstat na podnět evropských mocností politicky bezvýznamným a vyrůstat izolovaně na vídeňském dvoře v péči svého dědečka. Jako všichni mužští Habsburkové se i on vyučil v souladu s rodinnou tradicí občanskému řemeslu, a proto je na obraze zpodobněný jako malý zahradník; chocholouš na konzolovém stolku byl jeho oblíbeným domácím mazlíčkem. Vévoda zemřel již 1832 ve věku 21 let na tuberkulózu a ležící torzo jej zobrazuje na smrtelném loži.

V následujícím **Porcelánovém salonku** (místnost 31) se znovu vracíme do doby Marie Terezie, která tuto malou místnost používala jako místo pro hry i jako pracovnu. Modře a bíle pomalované ze dřeva vyřezávané rámečky imitující porcelán pokrývají stěny celé místnosti až do stropu. Zasazeno je v nich celkem 213 kreseb modrou tuší, které provedl a signoval František Štěpán a některé z dětí. Jedno z nich, Marie Kristýna, je zobrazena v jednom z medailonových portrétů. Ta byla neskrývaně nejmilejší dcerou císařovny a jako jediná se směla vdát za muže, kterého milovala, za vévodu Alberta Kazimíra Sasko-Těšínského.

Místnost 32

Nyní se nacházíte v jedné z nejskvostnějších místností zámku, v tak zvaném Milionovém pokoji. Za své pojmenování vděčí dřevěnému obložení stěn z nanejvš vzácného druhu růžového dřeva, do kterého jsou intarzovány indo-perské miniatury. Tyto miniatury zobrazují scény ze soukromého i dvorského života vládců říše Velkých Mogulů, která existovala v 16. a 17. století na území dnešní Indie. Členové císařské rodiny tato zobrazení rozstříhali a formou koláže je pospojovali do nových obrazů. Po obou stranách místnosti jsou umístěna křišťálová zrcadla, která se v sobě vzájemně odrážejí, a tak vytvářejí iluzi nekonečného prostoru.

Místnost 33

V této místnosti nejsou bruselskými tapiseriemi z 18. století ozdobeny pouze zdi, nýbrž také křesla. Goblény na stěnách znázorňují scény z tržiště a přístavu, zatímco na křeslech je zobrazeno dvanáct měsíců v roce.

Následující **pracovna arcivévodkyně Žofie** (místnost 34) byla součástí apartmánu rodičů Františka Josefa, arcivévodý Františka Karla a arcivévodkyně Žofie, kteří zde bydleli v 19. století. Ctížadostivá matka Žofie nejen že energicky a úspěšně sledovala cíl posadit svého syna na habsburský trůn, ale rovněž udělovala nejdůležitější politické rady – současníci arcivévodkyni označovali jako „jediného muže u vídeňského dvora“. Ke své snaše císařovně Alžbětě, které byla zároveň tetou, měla velmi napjatý poměr a přispívala vlastním dílem také k tomu, že Sisi se na vídeňském dvoře nikdy necítila opravdu příjemně. Alžběta si často stěžovala na neustávající kontrolu a poručníkování ze strany své tchyně.

Místnost 35

Červený salon

Portréty v této místnosti zobrazují císaře počínaje koncem 18. století: syn Marie Terezie Leopold II., jenž následoval po Josefovi II., vedle něj jeho syn František, poslední císař Svaté říše římské. V roce 1806 musel kvůli napoleonským válkám Svatou říši římskou rozpustit a vyhlásil Rakouské císařství. Tak se František II. stal prvním rakouským císařem Františkem I. Rakouským. Ve shodě s habsburskou tradicí vyvdal František II./I. svou prvni dceru Marii Luisu za Napoleona, svou druhou dceru Leopoldinu za brazilského císaře – její portrét vidíte na malířském stojanu. Další portréty zobrazují císaře Ferdinanda I. a jeho manželku Marii Annu. Ferdinand byl nejstarším synem císaře Františka I. a lidově se mu laskavě říkalo „Ferdinand Dobrotivý“ – trpěl epilepsií a nebyl schopen vládnout. Skutečným vládcem rakouské monarchie byl v té době státní kancléř Metternich, jemuž německy říkali také „kočí Evropy“, protože s velkou dovedností a diplomacií řídil evropskou politiku.

Místnost 37

Bohatý pokoj

Tento Bohatý pokoj se jmenuje podle jediného zachovaného slavnostního lůžka vídeňského dvora. To vyrobili v době sňatku Marie Terezie a původně se nacházelo v jejím soukromém apartmánu ve vídeňském Hofburgu. K slavnostnímu lůžku z červeného sametu s nejdrahocennějšími zlatými a stříbrnými výšivkami patří rovněž části někdejších nástěnných potahů s vyšívanými architektonickými prvky.

Místnost 38

Pracovna Františka Karla

V této místnosti a v přilehlém salonu bydlel v 19. století arcivévoda František Karel, otec Františka Josefa. Obrazy nás opět vracejí do doby Marie Terezie. Slavný rodinný portrét od Martina van Meytense zobrazuje císaře Františka I. Štěpána a Marii Terezii obklopené houfem dětí. Císařský pár měl 16 dětí (jedenáct dcer a pět synů), z nichž jedenáct se dožilo dospělého věku. Na obraze nejsou dvě později narozené děti, ani tři děti, které zemřely dříve. K nejdůležitějším úkolům panovnické rodiny bylo přivést na svět co nejvíce dědiců trůnu, aby se zajistilo zachování dynastie. Naproti rodinnému portrétu se nacházejí zobrazení těch dam, které sehrály významnou roli v životě Marie Terezie. Vpravo od zrcadla je portrét její matky Alžběty Kristýny, vlevo od něj portrét hraběnky Fuchs, původně vychovatelky a později blízké důvěrnice panovnice. Aby zdůraznila svou sounáležitost s ní, dala jí Marie Terezie jako jedinou nenáležející do habsburského rodu pochovat do Kapucínské hrobky.

Místnost 40

Lovecký pokoj

Habsburkové byli vášniví lovci – platilo to i o rodičích Marie Terezie, Karlu VI. a jeho manželce Alžbětě Kristýně; oba jsou zobrazeni v loveckém úboru, mezi nimi se nachází, v chlapeckém věku, František Štěpán, pozdější choť Marie Terezie. Rovněž František Josef se proslavil svou loveckou vášní, již v dětském věku střílel vrabce a holuby v schönbrunnském parku. Na jednom z obrazů je v pozadí vidět někdejší barokní lovecký zámeček Schönbrunn, jehož stavitelem byl Johann Bernhard Fischer z Erlachu.

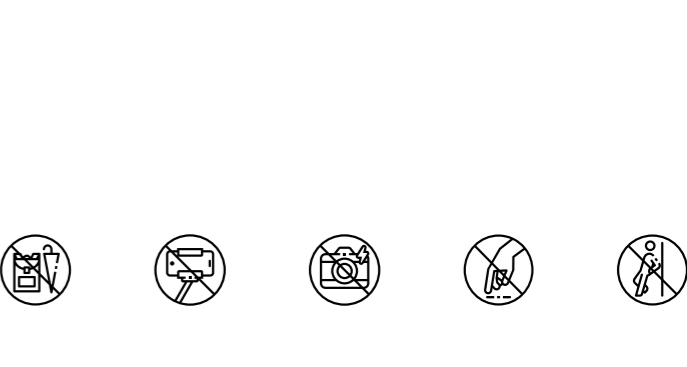
Nyní jste vstoupili do poslední místnosti v rámci vaší prohlídky. Děkujeme vám za návštěvu a potěšilo by nás, kdybychom vás znovu mohli přivítat v císařských sbírkách v Muzeu nábytku ve Vídni a Císařských apartmánech s Muzeem císařovny Sisi a Stříbrnou komorou ve vídeňském Hofburgu. Podrobnější informace o těchto muzeích získáte u informací.

Na shledanou!

Podlaží druhého podlaží

Půdorys prvního podlaží hlavní budovy

1   Gardový sál
1A   Rybokostní pokoj
1B   Pokoj křídelních adjutantů
2   Kulečnickový sál
3   Pokoj z ořechového dřeva
4   Pracovna Františka Josefa
5   Ložnice Františka Josefa
6   Kabinet u západní terasy
7   Kabinet s točitými schody
8   Toaletní pokoj
9   Společná ložnice
10   Císařovnin salon
11   Pokoj Marie Antoinetty
12   Dětský pokoj
13   Ranní salonek
14   Žlutý salon
15   Pokoj s balkonem
16   Zrcadlový sál
17   Velký Rosův pokoj
18   Druhý malý Rosův pokoj
19   První malý Rosův pokoj
20   Lucernový pokoj
21   Velká galerie
22   Malá galerie
23   Kulatý čínský kabinet
24   Ovalný čínský kabinet
25   Karuselový pokoj
26   Ceremoniální sál
27   Salon s koníky
28   Modrý čínský salon
29   Salon Vieux Laque
30   Napoleonův pokoj
31   Porcelánový salonek
32   Milionový pokoj
33   Goblénový salon
34   Pracovna arcivévodkyně Žofie
35   Červený salon
36   Kabinet u východní terasy
37   Bohatý pokoj
38   Pracovna Františka Karla
39   Salon Františka Karla
40   Lovecký pokoj

© Schloß Schönbrunn Kultur- und Betriebsges.m.b.H. 2025